

Fritidspedagogisk verksamhet II Educational Aspects of Leisure-Time Activities II

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: 11GF50

Version: 1.3

Fastställd av: Utbildningsutskottet 2014-01-22

Gäller från: HT 2013

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Naturvetenskapernas och teknikens didaktik (G1N), Utbildningsvetenskap: den fria tidens lärande (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning 51%, Verksamhetsförlagd utbildning 32%, Naturvetenskap 17%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Godkänt resultat i termin 1 och 2 samt godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet 7,5 hp

Delkursens innehåll behandlar naturvetenskap och teknik i vardagsliv och omvärld, med fokus på ekologi, artkunskap, människokroppen, hälsa och livsstil, vardagsteknik, luft och vatten, ljud och ljus, kraft och rörelse samt astronomi. Erfarenheter från laborationer, exkursioner och utomhusaktiviteter har en central plats i delkursen.

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet 7.5 hp

Delkursen har fokus på fördjupning av för verksamhetsområdet viktiga delar. Innehållet lyfter fram olika kommunikationsstilar och kommunikationsverktyg i relation till barn, barngrupper, kollegor och vårdnadshavare. Barnets perspektiv problematiseras utifrån barnet i gruppen och barnets livsvärld. I delkursen uppmärksammas värdegrundsarbetet, särskilt med avseende på barns fritid inom fritidshemmet. Studenterna genomför ett grupparbete baserat på problembaserat lärande.

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet 15 hp

Delkursen beskriver på vilket sätt fritidspedagogiken kan komma till uttryck i den pedagogiska praktiken. Grunden för innehållet utgår ifrån kunskaper om barns eget meningsskapande och kontakt med kulturer. I denna delkurs läggs fokus på hur man arbetar med matematik, språk, litteratur, dramatisering och IKT inom fritidsverksamheten. Centrala delar av delkursen utgörs av pedagogiska metoder för att stimulera barn att läsa, skriva och räkna. Studenterna får i grupp pröva på att göra en enkätundersökning. Studenterna genomför dessutom ett grupparbete baserat på storyline - metoden. I kursen ingår tre veckors verksamhetsförlagd utbildning.

Mål

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet 7,5 hp

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna

- redogöra för växters och djurs beroende av varandra i det ekologiska systemet
- på en grundläggande nivå, redogöra för kroppens fysiologi, anatomi och funktion samt hur livsstilen kan påverka människors hälsa
- beskriva och analysera någon aspekt inom teknikutveckling och dess påverkan på samhället över tid
- förklara grundläggande naturvetenskapliga begrepp såsom kraft och rörelse, ljus och ljud samt luft och vatten och visa hur fenomen kopplade till dessa kan undersökas experimentellt i ute- och inomhusmiljö med barn
- beskriva hur barn i olika åldrar kan tänka kring naturvetenskapliga fenomen och analysera vilka didaktiska konsekvenser detta kan få
- visa säkerhetsmedvetande vid genomförande av laborationer i en barngrupp
- redogöra för vårt solsystems uppbyggnad och hur det relaterar till tidmätning, tideräkning och årstider

- ge exempel på och problematisera områdena naturvetenskap och teknik utifrån ett genusperspektiv och hur val av arbetssätt kan påverka barns lärande
- använda IKT för dokumentation
- planera, genomföra och utvärdera utomhuspedagogisk verksamhet för barn

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet 7,5 hp

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna:

- redogöra för hur gruppdynamiska processer i olika gruppkonstellationer påverkas av bl.a. ålder, genus, religion och etnicitet
- problematisera barns behov av trygghet och välbefinnande, identitetsutprovning och kamratrelationer, samt barns socialisation och informella läroprocesser
- redogöra för teorier om kommunikation och konflikter samt hur man hanterar konflikter med hjälp av olika kommunikationsverktyg
- problematisera begrepp som demokrati, livsstil, ansvar, sekretess, inflytande, moral, etik och hållbar utveckling i relation till arbetet med barn i fritidshemmet
- redogöra för yrkets etiska principer och skolans och fritidshemmets värdegrund
- redogöra för hur pedagogen genom samtal kan skapa goda relationer till både barn och deras vårdnadshavare
- redogöra för principerna för problembaserat lärande och inom ramen för PBL tillämpa kursens innehåll

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet 15 hp

Efter genomgången delkurs skall studenten kunna

- redogöra för olika läsinlärningsmetoder och deras teoribakgrund
- gestalta berättelser i form av teater och/eller film
- åskådliggöra samband mellan tal och mönster med hjälp av olika representationsformer lämpliga för inriktningens åldersgrupp, så att tal- och rumsuppfattning problematiseras ur olika aspekter
- stimulera barns språk, läs-, matematik- och skrivutveckling genom kreativa uttrycksätt och kommunicera detta med yrkesverksamma under VFU-perioden
- problematisera barn och kulturpåverkan, barns kulturer, visuella kulturer och trender bland barn
- genomföra ett arbete grundat på storyline-metoden med väsentliga inslag av praktisk-estetiska-, språkliga-, matematiska uttrycksformer och IKT
- designa en enkät, genomföra en enkätundersökning och analysera insamlade enkätdata, allt i förhållande till för kursen relevant innehåll
- visa kunskap om och förtrogenhet med fritidspedagogikens innehåll och arbetssätt
- planera, genomföra, utvärdera och dokumentera för inriktningen relevant verksamhet

Undervisningsformer

Föreläsningar, seminarier, workshops och skrivande i yrkesdagbok samt verksamhetsförlagd utbildning.

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer och betygsskala

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet 7,5 hp

Delkursen examineras genom en enskild skriftlig redovisning, skriftlig tentamen, litteraturseminarium och deltagande i laborationer samt gruppredovisningar i utomhusförlagd verksamhet.

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet 7,5 hp

Individuell skriftlig inlämning, individuell skriftlig tentamen. Skriftlig och muntlig redovisning i grupp.

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet 15 hp

Individuell hemtentamen, individuell skriftlig tentamen, skriftlig och muntlig gruppredovisning av storyline, individuell skriftlig inlämning om storyline, enkätundersökning genomförd i grupp, individuell uppgift genomförd inom ramen för den verksamhetsförlagda utbildningen samt närvaro på och omdöme från verksamhetsförlagd utbildning.

När det gäller den verksamhetsförlagda utbildningen skall studenten ha rätt att genomgå två (2) praktiktillfällen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se bilaga.

Studentinflytande och utvärdering

Studenterna inbjuds att delta i en digital kursplanering innan kursens start. Kursen utvärderas muntligt vid kursens mitt och enskilt i digital form vid kursens slut.

Övrigt

Kursen ingår i Grundlärautbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp.

Bilaga: Litteraturlista för Fritidspedagogisk verksamhet II (11GF50)

Delkurs 1: Natur och teknik i fritidshemmet 7,5 hp

Brage, Carina (2011). *Att lära teknik ute: [F-9]*. 2. [rev.] uppl. Vimmerby: Outdoor Teaching (138 s)

Brügge, Britta, Glantz, Matz & Sandell, Klas (red.) (2011). *Friluftslivets pedagogik: en miljö- och utomhuspedagogik för kunskap, känsla och livskvalitet*. 4., [uppdaterade, rev. och utök.] uppl. Stockholm: Liber, s. 75-146, 171-197, 213-254 (138 s)

Elfström, Ingela (2008). *Barn och naturvetenskap: upptäcka, utforska, lära*. Stockholm: Liber (178 s)

Henriksson, Olle & Rasmusson, Margareta (2013). *Fysiologi: med relevant anatomi*. 3., uppdaterade uppl. Lund: Studentlitteratur (302 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (279 s)

Lättman-Masch, Robert & Wejdmark, Mats (2011). *Att lära in ute året runt: [årskurs F-9]*. 2. uppl. Vimmerby: Outdoor Teaching (313 s)

Persson, Hans (2004). *Boken om fysik och kemi*. Stockholm: Almqvist & Wiksell (159 s)

Pleijel, Håkan (2013). *Ekologi: en introduktion*. Malmö: Gleerups (192 s)

Forskningsrapporter tillkommer enligt lärares anvisningar (ca 40 s)

Aktuella styrdokument och experimentböcker för barn.

Delkurs 2: Kommunikation och värdegrund i fritidshemmet,

7,5 hp

Fjällhed, Anders & Jensen, Mikael (red.) (2013). *Barns livsvillkor*. Lund: Studentlitteratur

Giles, Howard (2008) Communication accommodation theory. I Baxter, Leslie A. & Braithwaite, Dawn O. (red.) *Engaging theories in interpersonal communication: multiple perspectives*. Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications
Tillgänglig på Internet: <http://www.loc.gov/catdir/enhancements/fy0829/2007036556-t.html> (12 s)

Ihrskog, Maud (2006). *Kompisar och kamrater: barns och ungas villkor för relationsskapande i vardagen*. Diss. Växjö: Växjö universitet
Tillgänglig:
<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:vxu:diva-517> (175 s)

Jensen, Mikael (2007). *Konsumtion, livsstil och miljö*. Göteborg: SSKKII publication, Göteborgs universitet (28 s)

Jensen, Mikael (2012). *Kommunikation i klassrummet*. Lund: Studentlitteratur, kap. 2-3 (40 s)

Juul, Jesper & Jensen, Helle (2009). *Relationskompetens i pedagogernas värld*. 2. uppl. Stockholm: Liber (285 s)

Kvalitet i fritidshem: allmänna råd och kommentarer. (2007). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig:
<http://www.skolverket.se/publikationer?id=1727> (35 s)

Linnér, Susanne (2005). *Värden och villkor: pedagogers samtal om ett yrkesetiskt dokument*. Diss. Växjö: Växjö universitet (175 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (279 s)

Olivestam, Carl & Thorsén, Håkan (2011). *Värdegrund i skola och förskola: [om värdegrund, yrkesidentitet och praktik]*. 2.,

reviderade uppl. Stockholm: Remus (112 s)

Pihlgren, Ann (2011). Barns inflytande och värdegrund. I Pihlgren, Ann (red.) *Fritidshemmet*. Lund: Studentlitteratur (45 s)

Samtala med barn och unga. (2004). Stockholm: Barnombudsmannen (19 s)

Stier, Jonas (2009). Kulturmöten: ett ömsesidigt givande. I Stier, Jonas & Sandström Kjellin, Margareta (red.) *Interkulturellt samspel i skolan*. Lund: Studentlitteratur, kap. 7 (8 s)

Aktuella styrdokument.

Delkurs 3: Kultur och meningsskapande i fritidshemmet 15 hp

Analyschema i matematik före skolår 6 / Lärarhögskolan i Stockholm. PRIM-gruppen. (2010). Stockholm: Skolverket (44 s)

Bergius, Berit (red.) (2011). *Matematik: ett grundämne*. Göteborg: Nationellt centrum för matematikutbildning (NCM), Göteborgs universitet (304 s)

Gustafsson Marsh, Eva & Lundin, Ylva (2006). *Storyline i praktiken: grunder och variationer*. Hässelby: Runa (80 s)

Helander, Karin (2005). *Att öppna nya världar: en handledning om att gå på teater med barn i förskola och skola*. Stockholm: Riksteatern (24 s)

Helander, Karin (2011). "Det var roligt och så lärde man sig nånting, men jag vet inte på vilket det var". Om barnteater och receptionsforskning. I *LOCUS tidskrift för forskning om barn och ungdomar*. 3-4/11. Stockholm: Stockholms universitet, s. 81-97

Tillgänglig: <http://www.folkteatern.se/eventang/det-roda-tradet> (18 s)

Herrlin, Katarina, Ackesjö, Helena & Frank, Elisabeth (2012). *Förskoleklassens didaktik: möjligheter och utmaningar*. Stockholm: Natur & Kultur (205 s)

Jönsson, Karin (2007). *Litteraturarbetets möjligheter En studie av barns läsning i årskurs F-3*. Malmö: Malmö Högskola
Tillgänglig: <http://dspace.mah.se/handle/2043/4089> (265 s)

Kommentarmaterial till kursplanen i matematik. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: www.skolverket.se/publikationer?id=2608 (38 s)

Kommentarmaterial till kursplanen i svenska. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2567> (31 s)

Kursplan med kommentarer till mål som eleven skall ha uppnått i slutet av det tredje skolåret. (2008). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig: www.skolverket.se/publikationer?id=2060

Kvalitet i fritidshem: allmänna råd och kommentarer. (2007). Stockholm: Skolverket. Tillgänglig på Internet:
<<http://www.skolverket.se/publikationer?id=1727>> (39 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2575> (utdrag, ca 50 s)

Löfstedt, Ulla (2004). *Barns bildskapande: teoretiska perspektiv och didaktiska konsekvenser*. Jönköping: Jönköping University Press (utdrag, 12 s)

Nya språket lyfter!: bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-4. (2011). Rev. uppl. Stockholm: Skolverket
Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=2474> (87 s)

Sparrman, Anna (2006). *Barns visuella kulturer*. Lund: Studentlitteratur, kap. 3 (15 s)

Sparrman, Anna (2011). Barnkulturens sociala estetik. I *LOCUS tidskrift för forskning om barn och ungdomar*. 3-4/11. Stockholm: Stockholms universitet, s. 25-44 (20 s)

Taube, Karin (2007). *Barns tidiga läsning*. Stockholm: Norstedts akademiska förlag (159 s)

Trost, Jan (2012). *Enkätboken*. 4. uppl. Lund: Studentlitteratur (178 s)

Ytterligare litteratur tillkommer enligt lärarens anvisningar (ca 100 s)

Aktuella styrdokument.